



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 3. De Pœnitentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

§. III.

De Pœnitentia.

I. Est virtus, quâ peccata nostra, ut sunt DEI offensa, detestamur, & eadem efficaciter expiare, & deinceps cavere statuimus; de qua Sequentia Ascetæ specialiter scienda sunt.

II. Primum est, ut bene cognoscat circumstantias ad veram pœnitentiam requisitas, quorum quatuor sunt potissimæ. 1. Interno dolori & pœnitentiæ externam jungendam esse; nam pœnitentia sine jejunio otiosa est & infrugifera, teste S. Basilio. 2. Discretionem quoque semper pœnitentiæ, ut germanam sororem sociandam; uti sapienter monuit S. Climacus dicens: Vidi imbecilles animas ac debilia corpora pro peccatorum multitudine superiora atque majora certamina arripere conari, nec ea posse sustinere. Quibus ego, humilitatis (inquam) non laborum magnitudine, DEUS pœnitentiam meretur atque judicat. 3. Celeriter suscipiendam esse; periculosissima quippe est, teste Eusebio Emiseno, in ultimum diem promissa securitas. Deinde stultissimum est, ut causa, quâ de necessitatibus agitur æternis, mutabilitatibus vitæ deficientis committatur extremis. Hinc Psalmista ait: pro hac (scilicet pœnitentiâ & veniâ) orabit ad te omnis Sanctus in tempore opportuno. Opportunum autem tempus quod sit, indicat alibi, dum ait: Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra.

III. Secundum est, ut bene cognoscat motiva ad pœnitentiam citò & seriò agendam, quæ quidem ad tria ferè capita revocari possunt. 1. Ad *æquitatem*:

S 3

Quid

Quid enim æquius, quàm ut DEO ad pœnitentiam tam sollicitè invitanti respondeatur? Quid iniquius, quàm velle, ut DEUS in morte peccatorem pœnitentem exaudiat, cum ipse eum toties hortantem pœnitentiam totam vitam non audierit? Quid turpius, quàm DEO summo Benefactori ultimam vitæ partem velut beneficium consecrare, Diabolo verò summo & inferissimo hosti optimam & potissimam vitæ partem donare? 2. *Ad utilitatem*: Quatenus per accelerationem pœnitentiæ innumerabiles illi & incomparabiles peccatorum thesauri, qui intra illud tempus, quo pœnitentia differtur, negligentur, inæstimabili cum lucro redimuntur. 3. *Ad securitatem*: Sic enim evitatur periculum salutis, quod per dilationem pœnitentiæ triplicem ob causam incurritur, nempe quia & DEUS irritatur, ne pœnitendi spatium aut gratiam concedat, & quia ob consuetudinem peccandi, & desuetudinem bene agendi difficilior efficitur conversio; & quia senectus aut ultimus morbus perquam ineptam & male dispositam reddunt ad conversionis negotium seragendum, ut merito Christus monuerit: Orate, ne fiat fuga vestra (seu conversio ad DEUM) hodie vel Sabbato, ut enim hyems ad ferendas fruges, & Sabbatum ad operationem & lucrum ineptam tempora; ita idem de senectute & ultimo morbo sciendum est, ut aded non sine fundamento S. Hieronymus pronuntiârit: Vix ex centum millibus hominibus, quorum mala fuit vita, in morte Divinam indulgentiam obtinebit unus.

IV. Tertium est, ut bene nôrit impedimenta quæ plerumque Peccatores absterrent à pœnitentia, aptaque pro illis removendis remedia suggerere possint.

Quinque autem potissimum sunt ejusmodi impedimenta. 1. *Desperatio ob multitudinem peccatorum*: Quam tollere conabitur Asceta, ostendendo misericordiam Divinam magnitudinem, quae non modò veniam promittit pœnitenti, sed eundem etiam ultrò invitat, ideòque ei multitudinem magnitudinèmq; suorum peccatorum ob oculos ponit, ut per easdem ad pœnitentiam revocetur. Quae omnia tum appofitis S. Scripturæ, & SS. Patrum Sententijs, tum probatis exemplis confirmabit. 2. *Timor recidivæ*: Quem eripere nitatur, ostendendo tum paratum à DEO auxilium, si ipse Peccator, quantum requiritur ex parte ipsius, accuratè præstiterit, uti ex plurimorum conversione patet: tum demonstrando, quàm stultum sit, ob timorem relapsûs pœnitentiam differre; quis enim vulneratus recursum ad medicum? Quis sorditas habens manus aut vultum ad lavacrum? Quis navis aut sentinae evacuationem ideo tantùm differt, quia fieri potest, ut iterum vulneretur, sordes contrahat, aut sentina navisque varios tumultus & insultus patietur? 3. *Horror difficultatis*: de qua libellus de Imitatione: Unam est, quod multos à profectu & ferventi emendatione retrahit, horror difficultatis seu labor certaminis. Sed & huic impedimento facilè occurret Asceta, objiciendo tot exempla conversorum, & illud olim S. Augustino dictum subjiciendo: Potuerunt isti & istæ, & tu non poteris. Revocando item in memoriam, S. Augustini de seipso loquentis confessionem: O quàm suave mihi subitò factum est, carere suavitatibus nugarum; & quas amittere metus fuerat, jam dimittere gaudium erat. Eundem in finem etiam proderit narrare exemplum



de Juvene similem difficultatem in mala consuetudine
deponendâ sentientem, cui Diabolus primùm in spe
Gigantis apparuit, atque ad certamen provocavit; ma-
verò & Angelus secutus est, hortans, ut aggredere-
Gigantem, se enim auxiliatricem ei manum porre-
rum; quod ubi fecit Adolescens, adjuvante Angelo
sine difficultate Gigantem superavit. 4. *Metus*
quam inordinatè amaverat, deserenda: Quem er-
te conabitur, ostendendo, quam facilè illà ante, quam
amare eam inciperet, caruerit, & verò etiam tempo-
morbi aut mortis sine difficultate cariturus sit? an
ego non possit gratia, quod necessitas vel infirmitas
potest? Ostendat item, quàm omnem voluptatem
hactenus ex re amata perceptam, abundantius in
DEO, per pœnitentiam & caritatem possidendo
venturus sit, ideò que illud Elcanæ dictum eidem ap-
plicet: Cur fles? aut quam ob rem affligitur cor tuum
numquid non ego tibi melior sum, quàm hæc aut illa
creatura? 5. *Respectus humanus*? Quod tamen impedi-
mentum facilè tollet Asceta, si meminisse jubeat, se
ex una parte DEUM, à quo omne bonum, quod habet
accepit: & quod accepturus est, expectat, atque ad po-
nitentiam invitare; homines verò, à quibus nec vitæ
accepit, nec expectat, ab eadem absterrere; an enim
vel micam prudentiæ & æstimationis de DEO possi-
deat, hominum potiùs, quàm DEI invitationem seque-
tur? Hortetur præterea, ut in simili casu illam pij Ascetæ
doctrinam sibi applicet: Fili, jacta cor tuum firmiter
Domino, & humanum ne metuas iudicium, ubi te
scientia pium reddit & insontem (uti vel maxime pe-
pœnitentiam contingit) bonum est, & beatum calere
pati, nec hoc erit grave humili cordi, & DEO
magis

magis, quàm sibi ipsi confidenti. Quis tu, ut timeas à mortali homine? Hodie est, & cras non comparet. DEUM time, & hominum terrores non expavesces.

§. IV.

De Fervore.

I. Est ardens & efficax desiderium, vocationi suæ perfectè satis faciendi; de quo tria Ascetæ peculiariter sunt notanda.

II. Primum est, ut bene cognoscat, & æstimet fervoris hujus pretium, nempe quòd sit proprium indicium fidelis & DEUM sincerè amantis servi, uti rectè advertit S. Climacus, dum quærens, quis est fidelis & prudens Monachus? respondet: Qui fervorem suum servat inextinguibilem, & in dies usque ad finem vitæ suæ ignem igni adjicere, fervorem fervori, desiderium desiderio, & studium studio nunquam desijt.

III. Alterum est, ut sciat, in quibus rebus potissimum suum fervorem ostendere debeat, videlicet in actionibus suis quotidianis rectè obeundis, in victoria sui, in rebus adversis generosè supportandis, & minimis rebus eligendis & cupidè amplectendis, uti sapienter advertit S. Maria Magdalena de Pazzis, ut quæ suas Moniales assiduò hortabatur, ne curarent res magnas facere in apparentia (uti sunt disciplinæ, jejunia, vigiliæ, humicubationes) quia in his dicebat occultari superbiam periculosam animæ, sed potius facerent res minimas, quæ tamen magnæ fiant & sublimes per ordinationem earum ad altum finem, rectâ intentione, quia talibus valde delectatur DEUS, & sunt absconditæ ab Adversario.